

DZIENNIK NARODOWY

wychodzi o godz. 8-ej rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

Dziś i dni następnych

LEKKOMYŚLNA

wspaniały dramat w 6 aktach.

ANONS! Od czwartku „PRAWDA“ ANONS!

KINO CZARY

ZAWIADOMIENIE.

Zarząd Gazowni Miejskiej podaje niniejszem do wiadomości, że z powodu podrożenia węgla Górnośląskiego ponownie od 1 lipca o 30%, jak również z powodu podniesienia robocizny w lipcu o 48%, i zwiększonych świadczeń na Kasę Chorych, oraz wprowadzenia 2% podatku obrotowego, —

cena gazu od dnia 1-go lipca wynosić będzie

130000 mk. (sto trzydzieści tysięcy) za 1000 stóp sześć.

i po tej cenie dokonywane będzie inkasso za miesiąc lipiec

Jednocześnie zaznacza, że do Konsumentów, płacących nieregularnie za zużyty gaz, stosowane będą środki przymusowe, jako to zamykanie dopływu gazu i ściąganie należności przez sekwestratora.

Zarząd Gazowni Miejskiej w Piotrkowie.

Choroby skórne i weneryczne

D-r. FAJMAN

B. asys. kliniki Uniwersyteckiej

(Prof. Neissera) we Wrocławiu

Przyjmuje od 12—2 i od 4—7.

Ulica Bykowska 67. II piętro.

Choroby skórne i weneryczne

D-r Zwykielski

Aleja 3-go Maja 23, II piętro, front

przyjmuje

kobiety od godz. 4—5,

mężczyzn od 5—8.

AKUSZERKA z WARSZAWY

Zofja Bartusikowa

Przyjmuje zamówienia pań tutejszych i przyjezdnych.

!!! Ustępstwo dla niezamożnych!!!

Godziny przyjęć: od 9—11 i od 3—5 wiecz.

Ul. Bykowska 31, mieszk. 19a, I p

Odpowiedzialność sądowa Prezydenta Rzeczypospolitej i ministrów

Jednym z najciekawszych zagadnień ustroju państw jest sprawa odpowiedzialności głowy państwa za przestępstwa.

Przyzwyczajiliśmy się dzielić państwa na monarchje i republiki, zależnie od tego, czy na czele państwa stoi król lub cesarz, czy też prezydent.

Głowy koronowane dawniej były wolne zupełnie od wszelkich odpowiedzialności, nawet za długi nie mogli być sądzeni. Wobec nich żadne ustawy nie obowiązywały. W tym kierunku dopiero nowsze czasy przyniosły zmianę. Jeśli np. król pruski nie zapłacił jakiego rachunku, można go było skarżyć, jak każdego innego obywatela, przed sądem kameralnym w Berlinie. Podobnie jest w Anglii, gdzie przed wniesieniem skargi do sądu trzeba naprzód prosić króla o

zezwolenie na wytoczenie skargi przeciw niemu, tzn. petition of right.

Za czynności w urzędowaniu za den monarcha koronowany nie odpowiada. Jednakowoż w państwach, w których istnieje parlament obok króla, np. w Anglii, może król wydawać wszelkie akty urzędowe tylko wtedy jeśli zostaną podpisane jeszcze przez jednego ministra, który za nie bierze odpowiedzialność.

Ostatnie zasady przyjęto także w republikach w stosunku do prezydenta, który jednak pozatem jest odpowiedzialny w szerszym zakresie. I tak w Polsce podobnie jak we Francji Prezydent Rzeczypospolitej odpowiada za naruszenie konstytucji, za zdradę kraju i wszelkie przestępstwa z ustaw karnych, i to przed Trybunałem Stanu, urządzonym ustawą niedawno wydaną.

Ustawa o Trybunale Senatu ustala także zasadę odpowiedzialności ministrów za działania, narządzające państwo na niebezpieczeństwo lub wyrządzające mu szkodę.

Ministrowie odpowiadają w myśl omawianej ustawy, konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu, pociągnięci do tej odpowiedzialności przez Sejm na skutek wniosku, podpisanego przynajmniej przez 100 posłów, zbadanego przez komisję i uchwalonego przez plenum w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów większością trzech piątych oddanych głosów. — Celem popierania oskarżenia przed Trybunałem Stanu w każdym poszczególnym wypadku, Sejm wybiera 3 posłów.

Trybunał ma siedzibę w Warszawie i składa się z pierwszego prezesa Sądu Najwyższego jako przewodniczącego, oraz 12 członków, których wybierają z poza swego grona: 8 Sejm i 4 Senat.

Niemcy na wulkanie rewolucji

Rozruchy we Wrocławiu.

Według informacji nadesłanych z Wrocławia, ostatnie zaburzenia tam przewyższyły wszystkie dotychczasowe rozruchy, jakie dotąd miały miejsce w Niemczech. Szkody, spowodowane spłodowaniem sklepów, wynoszą setki miliardów. Przewszystkiem ucierpiał sklep żywnościowy i odzieżowy.

Dzienniki niemieckie przynoszą szereg bliższych szczegółów w sprawie zaburzeń, jakie miały miejsce we Wrocławiu.

Policja mimo wszelkich wysiłków nie mogła sobie poradzić z oczyszczeniem ulic opanowanych i zatłoczonych przez manifestantów. Usiłowania policji, zmierzające do usunięcia tłumów, doprowadziły do krwawych z nim starć. Walki przeciągnęły się do późnej nocy.

Wszystkie większe kawiarnie, sklepy i magazyny, zostały przez demonstrantów doszczętnie zdemolowane.

Demonstranci wdarli się również do hotelu «Savoy», gdzie zdemolowali całe urządzenie hotelowe.

Późno po północy udało się policji opanować sytuację, dzięki ogólnemu ze strony policji użyciu broni palnej.

Jest kilkunastu zabitych i wielu rannych.

Notatki polityczne

Ukraińcy galicyjscy w Wiedniu. W oczekiwaniu amnestji, jak donoszą nam z Wiednia, złożyło prawie całe min. Petruszewicza razem z urzędnikami wspólne podanie w wiedeńskim polskim poselstwie. Wszyscy podpisują odpowiednie kwestjonariusze, które mają być odesłane do Warszawy, skąd dopiero przyjdzie zezwolenie na powrót do kraju. Prócz starszych zbierają się do powrotu także studenci, którzy powoli składają podania w poselstwie.

Wyjazd posła czeskiego z Warszawy. Sensacją dnia politycznej Warszawy, jest wyjazd nagły posła czesko-słowackiego w Warszawie p. Maxy. Przyczyną wyjazdu jest choroba nerwowa, która skłoniła lekarzy do wysłania p. Maxa na łono rodzinne. Od dłuższego już czasu p. Maxa zdradzał objaw silnego zdenerwowania. Ostatnio na przedstawieniu w Wodewilu p. Maxa zwrócił uwagę publiczności swym wysoce ekscentrycznym zachowaniem. Mianowicie w palcie i kapeluszu z pliką gazet czeskich i niemieckich usiadł w pierwszym rzędzie, założywszy nogi na barjerę. Na protest publiczności, która zresztą nie wiedziała kto to jest p. Maxa zdjął kapelusz z głowy, a nogi z barjery. Jednakowoż w następnych dniach stan nerwów posła czesko-słowackiego o tyle się pogorszył, że zaszła konieczność wysłania go na kurację.

138 ciągnięcie Miljonówki

Podczas sobotniego ciągnięcia miljonówki, z koła wyszedł następujący numer: 1,738,005.

Koniec strajków

W dniu 21-go lipca o godz. 5-ej rano między przedstawicielami związków przemysłowców i robotniczych związków zawodowych, została przy udziale p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej L. Darowskiego i p. wojewody M. Rembowskiego zawarta umowa następująca:

1) płace zasadnicze robotników przemysłu włókienniczego zostają od dnia wznowienia pracy po strajku podniesione o 67 proc. (sześćdziesiąt siedem) i ta wysokość płac zostaje utrzymana do soboty po dniu 1 sierpnia 1923 r.

2) Począwszy od poniedziałku po dniu 1 sierpnia 1923 r. płace zasadnicze, obecne, będą zmienione w tym stosunku procentowym, w jakim zmieniają się ceny podstawowych artykułów pierwszej potrzeby w dniu 1 sierpnia w porównaniu z cenami 16 lipca r. b.

3) Płace są regulowane co dwa tygodnie na zasadzie zmiany drożyzny, wykazywanej przez obliczenie komisji statystycznej w Łodzi. Zmiana płac obowiązuje od poniedziałku następującego po posiedzeniu komisji. Wahania ogólnych kosztów artykułów podstawowych poniżej 5 proc. w porównaniu do kosztów wyliczonych na poprzedniej komisji nie są brane pod uwagę. O ile wypadek taki zajdzie dwukrotnie, to zwyczajki są brane pod uwagę.

4) Umowa obowiązuje do dnia 31-go grudnia 1923 r.

Dzięki tej umowie zakończyło się bezrobocie nie tylko w Łodzi, ale i w Zawierciu, w Piotrkowie i innych ośrodkach przemysłu włókienniczego.

Wyścigi konne w Piotrkowie

Prezes Towarzystwa Popierania Hodowli Koni Jerzy hr. Skarbek udał się wczoraj na plac wyścigowy, gdzie w żywym tempie odbywa się praca około uporządkowania toru pod kierunkiem gen. Nowikowa — i wydał szereg zarządzeń.

Trybuna dla publiczności przygotowują Zakłady przemysłowe dla inwalidów — i już jutro rozpocznie się ich ustawianie na placu wyścigowym. Ze wszystkich stron kraju napływają zgłoszenia dotyczące udziału gości i sportsmenów.

Spodziewany jest przyjazd Min. Spraw Wojsk. gen. Stanisława hr. Szeptyckiego, który dla wyścigów konnych w Piotrkowie okazuje żywe zainteresowanie.

Potrzebne

MIESZKANIA

na czas wyścigów konnych w Piotrkowie (od 5 do 12-8).

Zgłoszenia na piśmie z dokładnym adresem, oraz z wyszczególnieniem ilości pokoi i ceny (ewentualnie pościel i usługa) należy kierować do Administracji „Dziennika Narodowego“ : : : : ulica Bykowska L. 71. : : : :

MATURZYSTA

poszukuje KONDYCJI na wsi. Zgłoszenia do Adm. «Dzien. Narod.»

Dnia 20 b.m., jadąc ulicą Kaliską do Bugaja harcerze z obozu letniego zgubili 4 kasetki od klisz fotograficznych. Uprasza się łaskawego znalazcę o zwrot za nagrodą do Zakładu fotograficznego p. Fabiszewskiego ul. Kaliska L. 9.

Cena egzemplarza 500 marek

DZIAŁ GOSPODARCZY

Podatek przemysłowy

W przepisach wykonawczych do ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego, podane są ważne wyjaśnienia do art. 3 tej ustawy, zawierającego wykaz jednostek zwolnionych od podatku, a mianowicie od podatku zwolnione są państwowe koleje żelazne wraz z urzędnikami i przedsiębiorstwami, związanymi z eksploatacją lub budową tych. Natomiast podlegają podatkowi utrzymywane zarówno przez towarzystwa prywatne jak i przez związki samorządowe koleje żelazne z irakcją parową, elektryczną lub konną, a w tej liczbie kolejki miejskie i podmiejskie oraz tramwaje.

Do przedsiębiorstw użyteczności publicznej zwolnionych od podatku, zalicza się wodociągi i kanalizacje, szpitale, laboratoria do badania produktów, zakłady dezynfekcyjne, łaźnie, kąpieliska oraz rzeźnie. Natomiast podlegają opodatkowaniu wszelkie inne prowadzone przez związki samorządowe, przedsiębiorstwa o charakterze zarobkowym jak np. hurtownie, sklepy, piekarnie, jakoteż nie służące wyłącznie na potrzeby związków samorządowych cegielnie, kamieniołomy itp.

Od podatku przemysłowego zwalnia ustawa przemysł ludowy, wykonywany zarówno przez mieszkańców wsi, jak i przez mieszkańców miast pod warunkiem, iż przemysł ten jest wykonywany tylko ubocznie przy innym zajęciu lub zawodzie stałym względnie tylko w pewnych porach roku.

— Akcje. Bank Zw. Sp. Zarobkowych I-X emisja 455000—460000. Bank Handl. I-X emisja 1150000—1200000. Lilpop, Rau i Loewenstein 250000—210000. Starachowice I V em. 820000—780000. H Cegielski 17700—18000—17500. Żyrardów 41500—40000. Borkowski 120—14500—135. Siła i światło 315000—250000.

Polska Nafta 90—80—87 Przemysł Naftowy 375—332—332. Pocisk 300—175 190 Parowóz 205—180—195 Zieloniewski w Krakowie 815—950 Zawiercie 42—40 Cerata 320—340 Trzebinia 110 115 Bank dla Handlu i Przemysłu 1—7 emisji 135—130 Bank Związków Ziemian 30—29—30

— Gielda. Dolary 132000, Funtys szt. 610000, Marki niem. 0,34, Franki franc. 7890, szwajcarskie 23300, belgijskie 5870, Korony: czeskie 3685, austriackie 1,65 Bony złote 17000, Miljonówka 1715.

Polski „Atlas”

Akcyjna spółka kartograficzna i wydawnicza „Atlas” powstała we Lwowie w 1921 r. Celem jej życia jest produkowanie polskich map i atlasów dla szkoły i domu oraz urzędu polskiego. „Atlas” ma 3 oddziały: kartograficzny, fotochemiczny i litograficzny, które mieszczą się we własnym gmachu przy ul. Łyczakowskiej 5. Spółka powstała z kapitałem 40 milionów, kiedy marka polska była notowana w Zurychu 0.70. Dziś znajduje ona poparcie i oparcie w instytucjach: Książnicy TNSW, Polskiego Banku Krajowego i P. B. Przemysłow.

Przedsiębiorstwo wyposażone jest w doskonale maszyny i wyposażone w wybitne siły pracownicze. Współdziała z Polskim „Atlasem” podobne wydawnictwa zagraniczne i swojskie jak Instytut Wojskowo-Geograf. w Warszawie, Wiedniu, Pradze, Paryżu, Londynie i t. p. „Atlas” wydaje przedewszystkiem mapy Polski całej i jego części jak: województwa Łódzkiego, Lwowskiego, Warszawskiego, Śląskiego itd. Wyśly już ścienne mapy fizyczne części świata wszystkich. Obecnie wre praca nad wygotowaniem oryginalnej mapy przemysłowej Polski, w którą wejdzie około 30.000 obiektów przemysłowych, dalej nad mapą intensywności ruchu kolejowego i nad nową syntetyczną mapą historyczną Polski. „Atlas” wydał też plany miast Poznania i Lwowa, drobne aktualne mapki Jaworzyny i Spisza. Duszą tych poczynań jest prof. Romer i Szumlański.

Finansowo spółka się rozwija. Miała w r. 1921—22 czystego zysku z górą 20 milj. z tego na cele społeczne i dobroczynne oddała 7 i pół miliona, członkom dając tylko 15 proc. dywidendy. Duch więc obywatelski panuje tu podobny jak w Książnicy. Mg.

*Wiele pieniędzy
zaoszczędzić*

W KAŻDEM
Gospodarstwie

PRZEZ UŻYWANIE
TŁUSZCZU

Kumerol

100% CZYSTEGO TŁUSZCZU
Z ORZECHÓW KOKOSOWYCH.

Przedstawic.: Sp. Akc. LAMBERT & KRZYSIAK, Warszawa, Niecała 8.

KRONIKA

— Wdowa po carze Aleksandrze III, a matka zamordowanego Mikołaja II, Marja, która zawsze się odznaczała wielką nienawiścią przeciw naszemu narodowi polskiemu, popadła w bankructwo wskutek krachu banku w Kopenhadze, w którym carcyca miała złożone pieniądze. Teraz żyje carcyca Marja z jałmużny, datki zbiera dla niej gazeta „Extrabladet”, ale nie przyjmuje jałmużny niższej od 5.000 koron duńskich.

— W PKKP. zanosi się na strejk Urzędnicy PKKP. zwrócili się przed paru dniami do dyrekcji Kasy z żądaniem udzielenia jednorazowego zasiłku w wysokości 50 proc. poborów czerwcowych. Odpowiedzi do dziś dnia niema. Zanosi się na strejk, narazie włoski w Warszawie.

— Ugi dla urzędników państwowych. W miejscowości kąpielowej w Inowrocławiu, poczynając od dnia 1 sierpnia br. urzędnicy państwowi i samorządowi korzystać mogą z 50 proc. zniżki kąpielowej.

— Redukcja pracowników. Magistrat dąbrowski przystąpił do redukcji personelu biurowego i narazie wyeliminował miejsca kilku djetarjuszom.

Z miasta

— Zjazd inwalidów. W dniu 12, 13, 14 i 15 sierpnia 1923 r. odbędzie się V ogólny zjazd delegatów Związku inwalidów wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w sali Tow. Hygienicznego w Warszawie, ul. Karowa № 31.

— Dodatkowe komisje kontrolne. Dnia 15 sierpnia rozpoczną działalność dodatkowe komisje kontrolne dla roczników 1883—1901, które będą czynne do dnia 8 września r. b.

Wszyscy rezerwiści kat. «A» powyższych roczników, którzy jeszcze nie stawali przed komisją kontrolną, winni się stawić w tym terminie celem otrzymania książeczek wojskowych, zaś rezerwiści kat. «B» celem otrzymania karty zwolnienia.

Wszyscy poborowi rocznika 1901 otrzymają natomiast karty bezterminowego urlopowania.

— Spadek amerykański. Ministerjum spraw zagranicznych podaje do wiadomości, że w Chicago zmarł w grudniu 1921 r. niejaki Paweł Załeski, właściciel zakładu reparacji samochodów i motocykli, pozostawiając w spadku około 900 dolarów. Zmarły liczył podobno lat 28. Ponieważ konsulowi generalnemu Rzeczypospolitej Polskiej w Chicago, nie udało się odszukać spadkobierców, wzywa więc niniejszem uprawnionych spadkobierców do zgłoszenia swych praw pod adresem: Ministerjum spraw zagranicznych, Departament konsularny Wydział K. II, a Warszawa, ul. Fredry Nr. 1, przyczem zaznacza, że w należycie osteplowanych podaniach, do których załączyć należy wyciąg z metryki rodziny zmarłego, powołać się należy na Nr. K. II, a 19372/23.

Z DNIA.

Filozof

Mądrość wypłynęła z twych ocz źródeł życia.

W labiryncie wiedzy zgubiłeś swój boski początek. I choć pojedłeś wszystkie rozumy, czegośś snąc ci nie dostawa. Z grzbieciem skrzywionym w łuk, wszystkiemu objętny, przechodzisz ulicą nudy w przesył samego siebie. Nie materialny punkt, na którym oparłeś swój gmach z przeźroczywego jak przestwór kryształu, znów ci się w nicość rozplynął... Więc grzebiez się w myśli własnej popiołach, które obsiadły cię w koło, jak nienawistne dzieci, nie mogąc znaleźć iskry zgubionej przed wiekami, iskry zdolnej zapalić świat.

Skończyłeś się.
Lecz chcesz się zacząć na nowo to wejdź w barwne koło życia, gdzie na zielonej łące ludek wesoly płąsa. Wsłuchaj się uważnie w fałszywe tony pustej melodji bytu i znajdź w niej ton harmoniji.

A wtedy, w tem małym kole zacznij żyć — odnowa.

Klub wesolych

Ostatnimi czasy powstał w New Yorku „klub wesolych”, który ma na celu propagowanie spokoju, pogody umysłu i dobrego humoru. Dla pozyskania nowych członków wysłał klub swój program działania następującej treści:

By zdobyć szczęście, siłę i powodzenie, przyrzeka członek co następuje:

Będę mówić zawsze o zdrowiu, nigdy o chorobie.

Będę rozsiewał tylko dobre wiadomości, nigdy smutnych.

Będę myślał zawsze o swoim szczęściu, nigdy o niepowodzeniach.

Będę ludziom dodawał otuchy, nigdy zaś ich krytykował.

Będę przyjacielem każdego.

Po tym programie poleca klub szereg „ćwiczeń fizycznych” dla znużonego businessmana. Oto najważniejsze ze wszystkich.

1. Stań na środku pokoju, powoli podnieś ręce do góry, westchnij głęboko, a opuszczając z rozpaczą ręce ku dołowi wyszeptaj półgłosem: Niech diabli wezmą Magistra! (10 razy tak).

2. Połóż się na podłodze, nakryj oczy dłońmi, bij piętami o ziemię, myśląc o ulcach i placach, dopóki błoto nie wyschnie.

3. Następnie usiądź z dłońmi na biodrach, pochylaj się wprzód i w tył i myśl o pocztach, dopóki z wściekłości nie zaczniesz się pienieć.

4. Wreszcie padnij na podłogę i tarzaj się rytmicznie. Myśl przytem o podatkach dochodowych i zgrzytaj zębami. — Powtarzaj to aż do omdlenia. Chcesz się następnie ochłodzić, spróbuj uzyskać połączenie telefoniczne.

Dokładne to wykonanie ćwiczeń uwolni cię od wszelkich smutków i niepowodzeń na cały dzień boży.

Przyznać trzeba, że groteskowe rady amerykańskiego klubu zamykają w sobie dużo znajomości psychologii i że dałyby się z wielkim pożytkiem zastosować do naszych także stosunków.

Ogłoszenie

Za czyny i długi popełnione przez moją b. żonę Helenę Rudawską z Zawadzkiej, nie odpowiadam.

Leon Rudawski.

OFIARY.

Zamiast kwiatów na trumnę s. p. Leopolda Kryckiego na Tow. Św. Wincentego a Paulo składają Juljanowstwo Grabowsky 1000,00 mkp.

TARGI Wschodnie

we LWOWIE, od 5 do 17 września

Listę zgłoszeń wystawców zamyka się 31 lipca r. b.

Zgłoszenia i informacje:

Warszawa: Tow. Akc. «Reklama Polska» Jasna 10.

Ekspozytura T. W. Marszałkowska 33.

POSIADACZE STAJEN w PIOTRKOWIE proszeni są o ZGŁOSZENIA wolnych stajen na czas wyścigów konnych — — — w Piotrkowie. — — —

Oferty na piśmie wraz z dokładnym podaniem warunków należy składać w Admin. «Dziennika Narodowego».

LASKA WYGODA

BARDZO PRAKTYCZNA

wynalazku Polaka, znajduje coraz większe zastosowanie. Można na niej odpocząć podczas spaceru, na wycieczce, w pociągu i t. d. Prasa krakowska powitała ten nowy wynalazek nader przychylnie, przepowiadając mu trwałą przyszłość. Laśka »wygoda« wykwinna i elegancka pobija rekord wszystkich dotychczasowych systemów lasek. Oglądać ją można codziennie u wynalazcy

w Piotrkowie, Bykowska 96/7, I p.

Tamże potrzebny współnik z kapitałem — — 20 milionów marek. — —

Blankiety na paszporty zagraniczne

są do nabycia w Administracji »Dziennika Narodowego« Bykowska 1. 71.

Klepsydry i afisze

zamawiać można w Drukarni Narodowej (Biuro Redakcji «Dziennika Narodowego») ul. Bykowska 71. Ceny umiarkowane.

Komisariat Policji ogłasza na podstawie przeprowadzonego dochodzenia, że Wolkowicz Wolf, rocznik 1898, syn Chaim i Fajgi zam. w Piotrkowie pl. Czarnieckiego № 8 zagubił dowód osobisty wydany przez Komis. P. P. w Piotrkowie, który to, równocześnie unieważnia się. Uprasza się wszystkie władze kontrolne legitymujących się powyższym dowodem aresztować i dostawić do tutejszego Komis. powołując się na № dz. 9168.

Dnia 10 lipca na stacji osobowej w Piotrkowie zginał portfel zawierający 44 tys. mk., gotówki i dowód tożsamości osoby wydany przez naczelnika depu w Piotrkowie na imię Leon Synowicz maszynista depu w Piotrkowie. Uprasza się łaskawego znalazcę o zwrot tylko dowodu do Adm. «Dziennika Nar».